

er heldigt i den henseende at man da har tal for hele udviklingen i det forløbne kalenderår, hvilket man ikke har, når nytårsspådommene løber af stabelen.

Årsoversigten har vist ikke hidtil fået den udbredelse, den fortjener i erhvervslevet som et vigtigt oversigtsværk over årets økonomiske udvikling og som (vel) en officiel udtalelse om den forventede generelle udvikling i det kommende finansår. Det lignede amerikanske værk, Presidentens økonomiske rapport rives hvert år bort i store oplag som et vigtigt kildekrift for alle der beskæftiger sig med økonomi. Vor hjemlige rapport fortjener samme skæbne til trods for alle de mindre – og uofficielle – årsoversigter der udsendes af institutioner, brancheforeninger o. s. v.

Årsoversigten er i år opdelt i fire hovedafsnit, nemlig I. Den økonomiske udvikling i 1957, II. Udsigterne for 1958, III. Oversigt over den statsfinancielle stilling (der er ny i denne oversigt) og IV. Bilagstabeller.

Der skal ikke knyttes detailbemærkninger til de enkelte afsnit, men der kunne måske være grund til et par generelle bemærkninger. Afsnittet om den økonomiske udvikling i 1957 dækker ikke alene indlandet, der er taget hensyn til hovedudviklingen i andre lande. Dette afsnit er beskrivende i ordets egentlige forstand, hvormed menes mere beskrivende end analyserende. Hvilket indebærer den fordel at man selv kan sætte sig hen og analysere og til en vis grad også vurdere hovedudviklingen. Derimod vil den, der er interesseret i en enkelt branches udvikling normalt ikke finde detaljerede oplysninger i tilstrækkelig stor mængde til at han kan danne sig et gyldigt billede af sin branches udvikling. Hvilket heller ikke er meningen.

Det andet afsnit om udsigterne for 1958 må ifølge det, det omhandler nemlig fremtiden være svagere end beskrivelsen af fortiden. Efter anmelderens me-

ning er det dog lidt svagere end nødvendigt. Et par løsrevne uddrag skal illustrere denne opfattelse. På side 44 kan man om sammenfatningen af den forventede økonomiske udvikling læse: „Udsigterne for første del af 1958 peger i retning af en fortsættelse af den udvikling, der således i nogen tid har været i gang . . .“ Dette er ikke opsigtvækkende; ligegyldigt hvordan fremtiden tegner, vil dette udsagn være rigtigt. Længere nede på siden hedder det: „Det videre forløb vil i høj grad bero på, om konjunkturedgangen i U. S. A. fortsætter gennem 1958, eller om det lykkes den amerikanske regering at sætte ind med effektive forholdsregler“. Det der interesserer læseren, er det økonomiske sekretariats vurdering af om sandsynligheden for fortsat konjunkturedgang i U. S. A. er større eller mindre end sandsynligheden for recovery indenfor et nærmere bestemt tidsrum, samt de tilsvarende sandsynligheder for op- eller nedgange i den samlede økonomiske aktivitet herhjemme.

Det er jo klart ved læsningen af de to første afsnit, at sekretariatet besidder viden nok til at fremsætte et sådant udsagn, hvis det ellers tør stole på nogen af de tal, der serveres. Hvis en sådan klarere udtalelse om fremtiden ikke fremsættes fordi oversigten så vidt man forstår er officiel (det står der ikke noget om nogen steder), bliver der måske alligevel brug for det af Samordningsudvalget foreslåede konjunkturinstitut, hvis udtalelser ikke kan binde nogen politisk.

Om de to sidste afsnit, der hovedsagelig består af tabeller, skal der kun siges at opstillingerne stort set er relevante og for de flestes vedkommende tilstrækkeligt udtømmende for formålet.

Årsoversigten bør finde anvendelse mange steder.

Erik Johnsen.

Holger Gad: Befolknings- og arbejdskraftproblemer i dansk landbrug I og II. Skrifter fra Aarhus Universitets øko-